

VIJESTI — CHRONIQUE

JUGOSLAVIJA

Nastava iz geografije na Geografskom odsjeku Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Zimski semestar 1957/58.		— Kartografski praktikum II.	2 s.
Red. prof. ROGLIĆ dr. JOSIP		— Diplomski referati	2 s.
— Vode	2 s.	— Terenska nastava	10 s.
— Osnovi kartografije	2 s.	Red prof. RUBIĆ dr. IVO	
— Monsunska Azija II.	1 s.	— Uvod u geografiju	2 s.
— Kartografski praktikum II	2 s.	— Mediteranske zemlje	1 s.
— Diplomski referati	2 s.	— Stanovništvo svijeta	1 s.
— Terenski nastava	10 s.	— Diplomski referati	2 s.
Red. prof. RUBIĆ dr. IVO		— Varaždin i njegova regija	1 s.
— Uvod u geografiju	2 s.	— Terenski nastava	10 s.
— Mediteranske zemlje	1 s.	Asistent CRKVENČIĆ dr. IVAN	
— Stanovništvo svijeta	1 s.	— Regionalna geografija Jugoslavije	1 s.
— Važniji antropografski problemi svijeta	1 s.	— Agrarna geografija	1 s.
— Diplomski referati	2 s.	Stručni suradnik VIČIĆ VLADIMIR	
— Varaždin i njegova regija	1 s.	— Vježbe iz kartografije	2 s.
— Terenski nastava	10 s.	— Kartografski praktikum I.	2 s.
Asistent CRKVENČIĆ dr. IVAN		— Kartografski praktikum III.	2 s.
— Regionalna geografija Jugoslavije	1 s.	Asistent FRIGANOVIĆ MLADEN	
— Agrarna geografija	1 s.	— Proseminar II.	2 s.
Stručni suradnik VIČIĆ VLADIMIR		— Terenska nastava	4 s.
— Vježbe iz kartografije	2 s.	Asistent BAUČIĆ IVO	
— Kartografski praktikum I.	2 s.	— Proseminar I.	2 s.
— Kartografski praktikum III.	2 s.	— Terenska nastava	4 s.
Asistent FRIGANOVIĆ MLADEN		Hon. nast. BOŠNJAK dr. RADOVAN	
— Proseminar II	2 s.	— Geografija SSSR-a	2 s.
— Terenska nastava	4 s.	Hon. voditelj vježbi BAUER BRANKO	
Asistent BAUČIĆ IVO		— Geografski praktikum	2 s.
— Proseminar I.	2 s.	Terenska nastava u škol. god. 1957—58	
— Terenska nastava	4 s.	Redovnim budžetskim sredstvima i znatnim prinosima samih studenata omogućeno je izvođenje terense nastave u škol. god. 1957-58.	
Hon. nast. BOŠNJAK dr. RADOVAN		Za studente 5-8 semestra:	
— Geografija SSSR-a	2 s.	2.-18. X. 1957. Izvedena je terenska nastava kroz različite krajeve Francuske: Zagreb-Milano-Torino-Chambery-Lyon-Dijon-Paris-Caen - Rennes-	
Hon. voditelj vježbi BAUER BRANKO			
— Geografski praktikum	2 s.		
Ljetni semestar 1957/58.			
Red. prof. ROGLIĆ dr. JOSIP			
— Vode	2 s.		
— Osnovi kartografije	2 s.		
— Monsunska Azija II.	1 s.		

Tours-Clermont Ferrand-Montpellier-Marseille-Genova-Trst-Zagreb. Ovom nastavom je rukovodio prof. dr. J. Roglič sa asistentima dr. V. Rogičem, M. Friganovićem i I. Baučićem. Učestvovalo je 29 studenata IV. godine.

U izvođenju ove nastave pomogli su nam geografski instituti pojedinih domaćih univerziteta. Organizaciju cijelog puta izvršio je s najvećim umijećem i kao uzvrat prof. A. Journaux (Caen) a na domaćim terenima su nam u najvećem mjeri izišli u susret prof. M. le Lannou (Lyon), prof. M. Dubois (Dijon), gg. M. Bonnet i prof. A. Blanc (Paris), prof. A. Meynier (Rennes), gg. Estienne i Fel (Clermont Ferrand), osobito prof. P. Marres (Montpellier) i prof. Z. Pierrein (Marseille). Zahvaleći osobnom zauzimanju pomenutih stručnjaka i najvećoj susretljivosti francuskih javnih organa sa kojima smo dolazili u vezu, ova nastava je u najvećoj mjeri uspjela.

- 17.-25. VI. 1958. Izvedena je terenska nastava po Dalmatinskoj Zagori i poljima zapadne Bosne: Zagreb-Knin-Vrlika - Sinj - Livno-Duvno-Imotski-Ljubuški - Vrgorac - Makarska - Sinj-Split-Zagreb. Učestvovalo je 33 studenata IV. god. Nastavu je izvodio dr. J. Roglič uz pomoć asistenata dr. I. Crkvenčića, M. Friganovića i I. Baučića.

Načinjena su dva profila između obale i velikih polja. Raspravljalo se o specifičnim osobinama polja, kao i posebnostima i međusobnim odnosima primorja i Zagore.

Za studente druge godine:

18. IV. 1958. Izvedena je terenska nastava Zagreb-Turopolje-Zagreb. Nastavom je rukovodio asistent M. Friganović. Učestvovalo je 35 studenata.
- 1.-3. VI. 1958. Izvedena je terenska nastava na Plitvička jezera. Učestvovalo je 40 studenata. Nastavu su izvodili asistenti M. Friganović i J. Ridanović.

Za studente prve godine:

- Izvedena je terenska nastava u okolišima Zagreba: 11. I. 1958. Veternica i Ponikve; 19. III. 1958. Prigorje Medvednice; 16. IV. 1958. Sljeme; 21. V. 1958. Podused; 28. V. 1958. Južna okolica Zagreba; Nastavu je izvodio asistent I. Baučić.

Organizacioni razvitak Geografskog instituta

Nakon osnovne i opće organizacije Geografski institut Prirodoslovno-matematičkog fakulteta se dalje organizacijski razvija prema svojim nastavnim zaduženjima i potrebama našeg općeg društvenog razvitka. Ritam ovog razvitka je određen materijalno-personalnim mogućnostima. Postavljanje bibliotekara i još jednog asistenta veliko je poboljšanje ranijeg stanja; omogućuje Institutu da svoj rad dalje razvije. Institut redovito kolektivno raspravlja i posvećuje naročitu pažnju onim problemima, koji su postali osobito važni ili ih u cilju uspješnog rada treba čim prije riješiti. Na osnovu toga su organizirani posebni centri i povjerenom određenim suradnicima da o njima vode brigu.

»Centar za kršku dokumentaciju« (o njemu vodi brigu as. Ivo Baučić) treba da prikuplja i evidentira različitu dokumentaciju nužnu za uspješan naučan rad. To će Institutu omogućiti i uspješnu suradnju sa praksom koja vremenom postaje sve jača.

»Centar za kršku dokumentaciju NR Hrvatske« (vodi brigu as. dr. V. Rogić) prikuplja i evidentira dokumentaciju i raspravlja kriterije regionalne podjele i odgovarajućeg izučavanja NR Hrvatske; taj bi se posao vremenom proširio na cijelu FNRJ a ujedno se vrše principiijelne rasprave o regijama.

»Istraživanje zagrebačke regije« (vodi brigu as. dr. I. Crkvenčić) je povezano sa predhodnim centrom. Radi se na prikupljanju podataka i njihovoj obradi i predviđa da izradi monografiju i atlas o središnjoj hrvatskoj regiji, što bi bio primjer za obradu drugih regija.

»Nastavno dokumentacioni centar« (vodi brigu as. J. Ridanović) treba da uz biblioteku i kolekciju karata prikuplja i evidentira dokumentaciona vrela i demonstraciona sredstva, kako bi nastava iz geografskih disciplina što više koristila što adekvatnije metode i što pogodnija sredstva.

Na žalost, nedovoljne personalne mogućnosti i skućene prostorije opća su zaprijetka ovim važnim akcijama.

Novo osoblje: Geografski institut je napokon dobio bibliotekara, koji je bio neophodno potreban obzirom na op-

seg biblioteke, njeno korišćenje i dalju izradu stručnog evidencionog kataloga. Na konkursu je izabrana Nada Laptoš, diplomirani geograf.

Medu asistentima, koje je Izvršno vijeće Hrvatske naknadno odobrilo Sveučilištu, bilo je i jedno mjesto za Geografski institut. Na ovom konkursu izabran je Miroslav Sić diplomirani geograf i raniji službenik Konzervatorskog zavoda Hrvatske.

Vijeće Prirodoslovno-matematičkog fakulteta je riješilo da se od raspoloživih proračunskih mjesta popuni mjesto crtača u Geografskom institutu. Na osnovu konkursa izabrana je Lea Bavčević.

Stručne veze

1. *Posjeta Geografskog instituta univerziteta u Kölnu.* Krajem srpnja i početkom kolovoza 1958. boravili su u našoj zemlji nastavnici i studenti Geografskog instituta univerziteta u Kölnu pod vodstvom prof. K. Kaysera. Cilj im je bio upoznavanje panonskih krajeva Jugoslavije. Geografski je institut našim inozemnim kolegama pružio punu organizaciju i stručnu pomoć za vrijeme pripremanja i izvođenja ove ekskurzije.

2. *Posjeta Prof. J. Blacha.* Na poziv Vijeća Prirodoslovno-matematičkog fakulteta održao je 14. X. 1958. g. Jules Blache, rektor sveučilišta u Aix en Provence-u dva predavanja. Prije podne predavao je studentima o temi «Côte d'Azur et Californie», a navečer je za članove Geografskog društva održao predavanje pod naslovom «Rapports entre les rivières et les sites urbaines en France».

3. *Predavanje R. H. Osborna.* Na povratku sa naučnog putovanja po zemljama istočne Evrope održao je u Geografskom institutu predavanje R. H. Osborn, docent institutu u Edinburghu. Tema predavanja je bio «Karakteristike novijeg ekonomskog razvika Škotske».

4. *Predavanje prof. dr. Roglića u Beču.* Na poziv Geografskog instituta univerziteta u Beču i Instituta za nauku i umjetnost održao je prof. Roglić krajem travnja dva predavanja u Beču. U geografskom institutu je održao predavanje o «Odnosu riječne erozije i krškog procesa» a u institutu za nauku i umjetnost «Geografske osnove razvika starog Dubrovnika».

5. *Boravak asis. dr. V. Rogića u Strasbourgu.* U okviru razmjene između Sveučilišta u Zagrebu i univerziteta u

Strasbourgu boravio je u toku školske god 1958/59 asistent Geografskog Instituta dr. Veljko Rogić. Njegov rad je u Geografskom Institutu Univerziteta u Strasbourgu bio usmjeren osobito na proučavanje problematike geografije gradova. U tom smislu vršio je samostalna ispitivanja strasbourške aglomeracije. Tokom svog boravka, održao je nekoliko predavanja u Strasbourgu i jedno u Nancy-u.

Diplomirali u škol. god. 1956/57.

(s naslovom diplomske radnje.)

25. IX. 1956. Brkić Mladen, Općina Gornji Grad; Radanović Jelena, Dicmansko polje; Zadrović Marija, Vukomeričke gorice; Radoman Olga, Budva i okolica; Marković Mira, Vodni režim Kupe; Trupinić Đuro, Jugoistočno prigorje Psunja;

27. XII. 1956. Rataj Marija, Općina Trešnjevka; Sterc Ljerka, Konavle; Malić-Peroš Zlata, Koprivničko Prekodravlje; 25. II. 1957. Černy Anđelka, Bihać; Pavić Radovan, Pojave kliženja prigorja Medvednice; Kadić Zdenka, Babina Greda; Mjesečević Branislav, Grbalj; Kalodera Ante, Prilog poznavanju reljefa otoka Korčule; Dorić Borislav, Bačko Gradište. Krnjaić Đurđa, Uvodna poglavlja u paleogeografski prikaz Zagreba; Laptoš Nada, Osam sela kraj Gibokog potoka u Koprivničkoj Podravini; 29. IV. 1957. Banožić Tihomir, Hercegovački boksići; Tintor Đuro, Hrvatska i Bosanska Kostajnica; Liubić Maja, Funkcije Zagreba; Salaj Zlatko, Vukovar; Bonačić Duje, Otok Drvenik i otok Ploče; Turina Ivanka, Bribirsko-Selački dio Vinodola.

21. VI. 1957. Pavičić Genoveva, Krnjeuško-Vrtočko polje; Barčot Želimir, Ribarstvo otoka Korčule; Mihelčić Silvija, Općina Peščenica; Smolić Zdenka, Slavonska Požega; Polansky Vesna, Topografski razvoj Varaždina; Šiniković Ljiljana, Sjeveroistočno podnožje Psunja; Borković Velimir, Sinsko polje; Puškarić Katica, Novigrad i okolica.

Diplomirali u škol. god. 1957/58.

(s naslovom diplomske radnje.)

25. IX. 1957. Lazarević Boro, Krupska zavala u dolini Vrbasa;

25. II. 1958. Defar Dušana, Saleška dolina; Posavec Nada, Gornje porječje Bednje; Breber Stjepan, Dugo Selo; Čejka Ladislav, Naselje Markuševac; Čordašić Olga, Općina Maksimir.

26. IV. 1958. Ljuljka Lidija, Sela uz Petrinjčicu; Frei Stjepan, Prigradska okolica Siska; Hofman Nevenka, Opatija; Kovačević-Krolo Marija, Jastrebarsko; Mačević Zagorka, Duga Resa; Pepeonik Zlatko, Ivančića; Otrokar Elvira, Laško i okolica.

23. VI 1958. Ledinek Ivan, Podravska Slatina; Bakamović Emina, Agrarno geografski prikaz središnjeg dijela Herecogovine; Vukmirović Milan, Prigorje Samarice; Posavac Vesna, Selo Otok kod Vinkovaca; Širac Katica, Pakrac; Bralić Ivica, Cetina-hidrografske osobine; Manestar Nikola, Crikvenica; Sabioni Zlatko, Sibenska luka.

II. Jugoslavenski speleološki kongres —

Pod pokroviteljstvom komandanta JRM, admirala Mate Jerkovića i u organizaciji Speleološkog društva Hrvatske, održan je od 1. do 4. VI. 1958. g. u Splitu i dalmatinskoj Zagori II. jugoslavenski speleološki kongres. Na kongresu je prisustvovalo oko 140 učesnika iz svih krajeva naše zemlje. U Splitu se je prva dva dana održavao radni dio kongresa, a nakon toga je za učenike priređena dvodnevna terenska demonstracija u Dalmatinskoj Zagori.

Ujutro prvog radnog dana otvorio je kongres predsjednik Speleološkog društva Hrvatske dr. Josip Roglić, koji je pozdravio delegate i učesnike, a zatim su kongres pozdravljali: zastupnik odsutnog pokrovitelja kongresa, admiral Stanko Parmač, predsjednik NO kotara Split, Ivo Senjanović, tajnik Ogranka Geografskog društva Hrvatske, Andre Jutronić i dr. Nakon što je izabrano radno predsjedništvo, podnijeli su izvještaj o radu između dva kongresa: predsjednik Izvršnog odbora Speleološkog saveza Jugoslavije, dr. Valter Bohinec, te predstavnici republičkih speleoloških centara.

Istog dana poslije podne, kao i slijedećeg dana ujutro kongres je nastavio rad po sekcijama. U sekciji Cirkulacija vode u obalnom području održano je šest predavanja. Ing. dr. J. Baturić u predavanju »Neki rezultati ispitivanja vode u obalnom području« iznio je principe kretanja slatke vode u kršu i ispod morske razine, kao i način na koji se vrši njeno zaslanjivanje. Dr. I. Kuščer je govorio »O metodi preiskavanja obmorskih krških izvirova« i uz to upoznao sa rezultatima istraživanja ne-

kih vrulja uz našu obalu. Dr. S. Milojević raspravljao je »Problem snabdevanja vodom grada Korčule i naselja u Orebljkom primorju sa slanastog vrela Oplovi-Bilan. Dr. J. Roglić u predavanju »Odnos cirkulacije vode u kršu i morske razine« iznio je svoja gledanja o mogućnosti kretanja vode i ispod morske razine sve do donje granice vapnenaca. Akademik ing. M. Petrik iznio je neke svoje rezultate »Istraživanja na vruljama«. S. Alfirević je održao predavanje »Prilog poznavanju morfologije podmorskih vrela«. Obzirom na specifičnu problematiku kraja u kojemu se je održavao ovaj kongres, pokazalo se opravdanim stanovište organizatora da se o ovome raspravlja u prvoj sekciji kongresa.

U sekciji Morfologija podzemlja i cirkulacija vode u kršu održano je 12 predavanja: R. Kajmaković i ing. B. Petrović »Dubina i intezitet karstifikacije u zavisnosti od gradijenta pada i geološko-tektonskih uslova«; N. Čadež »Metode določevanja razvodnic na krasu«; Ing. J. Buradanović i O. Uzunović »Prilog razjašnjenju podzemne hidrografije na području akumulacionog bazena Miruše«; I. Baučić »Estavele u Lukama«; J. B. Petrović »Neki primjeri disperzije podzemnih tokova«; dr. B. P. Jovanović »Pećina Vetrena Dupka u istočnog Srbije«; D. Petrović »Bogovinjska pećina — najveća pećina u Srbiji«; P. Habić »Nekaj oblik akumulacije i značaj sedimentov u kraških jamah«; J. Bellić »O nekaterih fizikalno-kemijskih meritvah kraških voda v Bohinjskem kotu«; M. Rastresen »Karakteristika kraških objekto v okolici Kočevja«; M. Lešer »Speleološke raziskave na visokogorski planoti Komne« i P. Tomaž »Visokogorski kras u Kamniških alpah«.

U sekciji za društveno značajne pećine održana su 4 referata: M. Malez »Pećina Veternica kao paleolitsko nalazište s tragovima kulta medvjeda«; J. Korošec »Nova dognanja pri raziskavanju arheologije v kraških jamah Slovenije od mlajše kamene dobe dalje«; Ing. V. Ržehak »Društveni značaj urednja i otvaranja pećina, kao i njihove zaštite, sa osobitim osvrtom na Biambarsku pećinu« i S. Božičević »Zaštita pećina u NR Hrvatskoj i njihovo uredjenje u turističke svrhe«.

U biološkoj sekciji održano je 11 predavanja: Akademik dr. J. Hadži »Napredak poznavanja pećinske faune

Dinarskog krša»; J. Bole »O nekih problemih proučavanja subterrene malakofavne»; dr. J. Matjašić »Biologija i zoogeografija naših jamskih tamnocefalov»; B. Sket »K problematiki naših monolistrov (Isopoda Monolistrini)« i »Najdobe pijavk (Hirudinea) v podzemaljskem okolju»; K. Tarman »Edafska favna v kraških jamah« i »Jamski nemertini iz hercegovskih jam»; T. Petkovski »Fauna pećine Dona Duke kod Skopja« i F. Nikolić »Prilog poznavanju geografskog rasprostranjenja i porijekla podzemnih paukova u Jugoslaviji«.

U sekciji za tehniku istraživanja i dokumentaciju održano je 5 predavanja; dr. R. Savnik »Topografski znaci in ustrezna terminologija»; I. Baučić »Kartoteka i zapisnici speleoloških objekata Speleološkog društva Hrvatske»; E. Pretner »Speleološka istraživanja u Crnoj Gori i spisak ovdašnjih pećina i jama»; R. Gašparović »Snimanje pećina klizimetrom na primjeru Velike pećine u Fatničkom polju« i M. Marussig »Topografske meritve u kraških jamah«.

Predavanja su općenito bila na velikoj stručnoj i naučnoj viši, pa su izazvala veliki interes i žive diskusije.

Poslije podne, drugog radnog dana kongresa, na zajedničkoj sjednici pročitana je izvještaj Revizione komisije, a nakon diskusije dana je razriješena dotadašnjem Izvršnom odboru. Odlučeno je da sjedište Speleološkog saveza Jugoslavije u slijedećem periodu, t. j. do III. kongresa, bude u NR Hrvatskoj, a za Izvršni odbor izabrani su: dr. J. Roglić, predsjednik, I. Baučić, tajnik i A. Mujić, blagajnik. Organizacija slijedećeg kongresa povjerena je Speleološkom društvu Bosne i Hercegovine.

Na večer je Speleološko društvo Hrvatske priredilo drugarski prijem učesnicima kongresa u Klubu JRM, a u okviru programa najprije je dr. V. Bohinec dao popratno tumačenje uz stereoskopske diapozitive F. Bara pod naslovom »Ljubljanska — čudovita reka«, a zatim je prikazan film u boji »Naš krš«. Obe točke programa kod učesnika su izazvale veliki interes.

3. VI. učesnici su sa 4 autobusa krenuli iz Splita preko Kotlenice, Sinja, Perućice, Trilja i Ciste do Imotskog. U Kotlenici je posjećena spilja Vranjača, jedan od najinteresantnijih speleoloških objekata u dalmatinskom kršu. Na Peru-

ći su učesnici kongresa imali prilike upoznati najveću građevinu u kršu: podzemnu i nadzemnu branu, koja treba da akumulira jezero za buduće HE Split. U autobusima su davana usputna objašnjenja o općim prirodnim, društvenim i gospodarskim osobinama krajeva kroz koja se prolazilo.

4. VI. ujutro su učesnici posjetili Modro i Crveno jezero kod Imotskog, a zatim su se autobusima prevezli do Postranja, odakle su pješke posjetili Lokvičićka jezera iznad sjeverozapadnog ruba Imotskog polja do ceste, gdje su ih čekali autobusi. Put za Split vodio je preko Zadvarja, Dubaca i Omiša. U okolici Imotskog i na sjeverozapadnom rubu polja bila je jedinstvena prilika da se upozna veliki broj urušnih provalija, od kojih su mnoge na dnu ispunjene vodom, pa su na taj način nastala i imponantna Imotska jezera. U Zadvarju je posjećena HE Kraljevac, naš najveći izvor električne energije do Drugog svjetskog rata.

Sa kvalitetnim predavanjima i inostruktivnom terenskom demonstracijom ovaj kongres predstavlja značajnu etapu u razvoju naše speleologije.

Po općim ocjenama učesnika organizacija je bila neobično uspješna, u čemu su odlučujuću pomoć pružili pokrovitelj i lokalne narodne vlasti, te su u relativno kratko vrijeme učesnici imali veliku stručnu i naučnu korist.

Na koncu drugog radnog dana donesena je slijedeća:

Rezolucija

1. II. jugoslavenski speleološki kongres konstatira, da je razvoj speleologije u našoj zemlji od I. kongresa održanog u Postojni 1954. gd. do danas znatno napredovao, što se vidi kako na osnovu podnijetih referata i diskusija, tako i na osnovu do sada objavljenih naučnih, stručnih i naučno popularnih radova.

2. II. jugoslavenski speleološki kongres zaključuje, da je u organizacionom pogledu učvršćen rad u pojedinim republikama, te da je neophodno potrebno, da se izvrši organizaciono učvršćenje svih republika, kako bi se ovaj zadatak izvršio u potpunosti.

U tome smislu potrebno je organizaciono dobiti kompletan savezni organ za speleologiju, kao i osnovati speleološko društvo u NR Srbiji.

3. II. kongres konstatira, da su speleološke organizacije uspostavile suradnju

sa mnogim ustanovama i institucijama u zemlji i inozemstvu. Međutim, potrebna je prisnija suradnja a svim privrednim ustanovama, koje su zainteresirane za rješavanje praktičnih problema krša (melioracije, asanacije, ispitivanje mogućnosti hidroenergetskog korišćenja voda, utvrđivanje podzemnih veza, bojenje podzemnih tokova, snabdjevanje stanovništva vodom, izrada katastra krških voda i t. d.). Također je potrebna suradnja sa zavodima za zaštitu prirodnih rijetkosti, šumskim, poljoprivrednim, ekonomskim i sličnim ustanovama.

4. Potrebno je dalje produljiti obustrano korisnu suradnju sa JNA i JRM.

5. Pored do sada postojećih naučnih institucija u pojedinim republikama za proučavanje krša, preporučuje se osnivanje sličnih institucija i u drugim republikama gdje za to postoje objektivni uslovi.

Obzirom da se uskoro održava savezno savjetovanje o kršu, potrebno je koordinirati zajednički rad u cilju što skorijeg ostvarenja gore postavljenog zadatka.

6. U cilju daljne afirmacije jugoslavenske speleologije u međunarodnoj javnosti, potrebno je proširivanje i produbljivanje već postojećih veza sa stranim speleološkim organizacijama i institucijama. U tom cilju potrebno je učestvovanje naših speleologa na međunarodnim kongresima i skupovima.

Pošto se u oktobru ove godine održava II. međunarodni speleološki kongres u Italiji, potrebno je osigurati materijalna sredstva za učešće bar po jednog delegata iz svake republike, koji će reprezentirati našu speleologiju.

7. II. jugoslavenski speleološki kongres usvojio je prijedlog za topografske speleološke znakove, koje će predložiti II. međunarodnom speleološkom kongresu u Italiji.

8. Izvještaj o svakoj istraženoj pećini potrebno je da sadržava i fotografsku dokumentaciju, te podatke o postupku mjerenja

9. Do 20. VII. 1958. g. potrebno je da svaki republički centar dostavi svoju speleološku terminologiju, kako bi se u najkraćem roku predložio kompletni jugoslavenski referat o tom pitanju međunarodnom speleološkom forumu.

10. Potrebno je prilikom svakog većeg istraživanja speleoloških objekata obrazovati ekipe, koje bi kompleksno istraži-

vale pojedine objekte. Naročito je potrebno osigurati sudjelovanje biologa, paleontologa i prethistoričara. Sakupljeni materijal treba, uz prethodnu konsultaciju viših organizacionih i naučnih foruma, čim prije dostaviti odgovarajućim stručnjacima na obradu.

11. Podzemnu faunu, kao i paleontološke i arheološke nalaze treba naročito staviti pod zaštitu. Radi toga se sakupljeni materijal ne smije slati ni u kojem obliku u inozemstvo bez prethodne suglasnosti i odobrenja nadležnog zavoda za zaštitu prirodnih rijetkosti, odnosno drugih odgovarajućih ustanova.

12. Obzirom da se danomice vrše oštećenja pećina, postavlja se kao hitan zadatak poduzimanje efikasnih mjera za njihovu zaštitu. U tom cilju naročito je potrebno sprovođenje zakona o zaštiti spomenika kulture i prirodnih rijetkosti, na je radi toga potrebno pojačati suradnju sa svima zavodima za zaštitu prirodnih rijetkosti

13. Preporučuje se budućem kongresu da se predavanja, koja će se održati na makedonskom i slovenačkom jeziku, rezimiraju na sprsko-hrvatskom jeziku.

14. Potrebno je o radu kongresa obavijestiti komisije za naučni rad pri Saveznoj Narodnoj Skupštini, da se u budućnosti posveti mnogo veći značaj naučnom radu oko istraživanja krša, obzirom na važnost ovih radova za privredni razvitak krških krajeva.

15. Kao privremni zadatak Izvršnog odbora Speleološkog saveza Jugoslavije, postavlja se štampanje referata i materijala sa II. jug. speleološkog kongresa.

16. Prema objektivnim mogućnostima, Izvršni odbor Speleološkog saveza Jugoslavije organizirati će seminar, koji će imati praktični karakter.

17. Preporučuje se da se u republičkim odborima za zaštitu prirodnih rijetkosti donese poseban član, koji će regulirati privatno pravne odnose speleoloških objekata.

I. Baučić

STRANE ZEMLJE

II. međunarodni speleološki kongres —

Od 5. do 12. X. 1958. g. održan je u Italiji drugi međunarodni skup speleologa. Prva tri dana je bio radni dio kongresa u Bariju, a zatim je za učesnike priređena petodnevna ekskurzija kroz krško područje južne Italije. Na radnom dijelu sudjelovalo je oko 250 delegata iz

22 zemlje (preko polovica iz same Italije, a oko četvrtina iz Francuske), dok je na ekskurziji bilo svega oko 100 učesnika. Iz naše zemlje učestvovalo je 9 delegata.

5. X. ujutro je održan svečani dio kongresa, a iza toga su učesnici razgledali izložbu fotografija iz podzemlja. Na ovoj izložbi osobito su se isticale uspješno aranžirane fotografije u boji iz Postojnske jame, te nekoliko uspješnih fotografija iz čehoslovačkog podzemlja.

Poslije podne je priređen autobusima izlet u Grotte di Castellana, gdje su pod vodstvom F. Anelli-a delegati imali prilike upoznati jednu od najljepših talijanskih pećina.

6. X. ujutro je na zajedničkoj sjednici održano 10 kratkih predavanja, od kojih su izazvali naročiti interes predavanja: A. Bogli »Les phases de la dissolution de la chaux«; H. Lehmann »Osservazioni sulle grotte e sui sistemi di grotte nei tropici« i F. Anelli »Cavità carsiche — fossili — nelle Murge Nord-occidentali, le tasche di bauxite di Spinazzola.

Istoga dana poslije podne, te slijedećeg dana ujutro i poslije podne nastavljen je rad po sekcijama. U sekciji za hidrologiju i kršku morfologiju održano je 16 predavanja, a u sekciji za kemiju, podzemnu meteorologiju i geofiziku 6 predavanja, dok je u biološkoj sekciji održano 9, paleontološkoj sekciji 6, a u sekciji za dokumentaciju i tehniku 5 predavanja. Predavanja su bila različite vrijednosti, a veliki broj predavanja po svojem sadržaju nije spadao na ovakav međunarodni skup.

Na večer 6. i 7. X. prikazivani su kratkometražni filmovi iz podzemlja. Najveći uspjeh postigao je mađarski film u bojama o pećini Aktelek, a zapažen je i naš film u bojama o Postojnskoj jami. Neobično veliki uspjeh imao je dr. V. Bohinec, koji je dao popratno tumačenje uz stereoskopske diapozitive F. Bara iz slovenskog krša.

8. X. krenulo se iz Barija preko Alberobelloa do Lecce-a. Krški plato Murge sastavljen je pretežno iz laporovih vapnenaca i nema izgled gole krške pokrajine kakve nalazimo u našim krajevima. Velikim agrotehničkim zahvatima, koji se vrše naročito u posljednje vrijeme, ovaj kraj dobiva sve veću gospodarsku

vrijednost. Alberobello i okolna manja naselja imaju karakteristične male kamene kuće sa čunjastim krovovima od pločastog vapnenca (»trulli«).

9. X. izvedena je ekskurzija: Lecce, Grotta Zinzulusa, Grotta Romanelli, Santa Cesarea, Lecce, Bari. Od najvećeg interesa na ovome putu bio je posjet značajnom predhistorijskom nalazištu u Grotta Romanelli, a posjetom pećine Zinzulusa učesnici su se mogli uvjeriti kako se sa uređenjem i reklamom može postići turistički uspjeh i kod objekata koji se ne ističu ni veličinom, ni bogatstvom podzemnih ukrasa.

10. X. otišlo se iz Barija preko Barlette i Avellina do Salerna, gdje je na večer održan opći sastanak na kome je između ostaloga zaključeno, da se III. kongres održi 1962. g. u Austriji ili Jugoslaviji.

11. X. priređen je jednodnevni izlet u Vallo di Diano. To je tektonsko udubljenje istočno od Salerna, ispunjeno rastresitim materijalom, a odvodnjava ga otoka, koja protiče kroz vapnenca djelomično površinski, a djelomično podzemnim putem. Jedan dio podzemnog toka učesnici su pratili u pećini Pertosa. Riječica je na izlazu iz pećine, pregrađena manjom branom, i tako dobivena akumulacija za hidrocentralu potapanjem i jednog dijela pećinskog hodnika, koji se prelazi čamcima. Ovime je znatno povećana turistička atraktivnost pećine. Pri povratku u Salerno učesnici su posjetili tragove nekadašnje grčke kolonije Paestum.

12. X. Nakon posjete Grotta di Eme-raude kod Amalfija, kongres je završen.

Ekskurzijski dio kongresa je općenito imao mnogo veću vrijednost, jer su pod vodstvom najistaknutijih talijanskih stručnjaka posjećeni specifični krški oblici Južne Italije i raspravljana raznovrsna speleološka problematika ovoga područja. Šteta je što organizatori nisu omogućili da se usputnim zadržavanjem i diskusijama ovaj put i bolje iskoristi. Koliko god su se domaćini trudili da kongres što je moguće bolje organiziraju i delegatima pruže prijatan boravak i maksimalne stručne koristi, ne može se reći da su u tome često uspijevali.

I. Baučić